

KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 32.087/1

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste kamer, op 27 juli 2001 door de Vlaamse minister van Economie, Ruimtelijke Ordening en Media verzocht hem van advies te dienen over een ontwerp van besluit van de Vlaamse regering "betreffende de erkenning en de subsidiëring van de centra voor vorming van zelfstandigen en kleine en middelgrote ondernemingen, bedoeld bij het decreet van 23 januari 1991 betreffende de vorming en de begeleiding van de zelfstandigen en de kleine en middelgrote ondernemingen", heeft op 4 oktober 2001 het volgende advies gegeven :

STREKKING EN RECHTSGROND VAN HET ONTWERP

1. Het om advies voorgelegde ontwerp van besluit van de Vlaamse regering strekt ertoe de voorwaarden en de nadere regels vast te stellen inzake de erkenning en de subsidiëring van de centra voor vorming van zelfstandigen en kleine en middelgrote ondernemingen.

De ontworpen regeling komt in de plaats van die welke tot op heden ligt verspreid over diverse besluiten, waarvan artikel 31 van het ontwerp de opheffing beoogt. Daarnaast wordt de bestaande regeling ook inhoudelijk gewijzigd, waardoor de stellers van het ontwerp onder meer beogen te komen tot een schaalvergroting van de huidige centra door middel van fusering.

2. Met de ontworpen regeling wordt, onder voorbehoud van hetgeen hierna onder 3 tot 5 wordt opgemerkt, uitvoering gegeven aan een aantal delegatiebepalingen van het decreet van 23 januari 1991 betreffende de vorming en de begeleiding van de zelfstandigen en de kleine en middelgrote ondernemingen, die het ontwerp bijgevolg tot rechtsgrond strekken.

Zo dienen de betrokken centra te worden opgericht in de vorm van een vereniging zonder winstoogmerk, waarvan de statuten door de Vlaamse regering worden goedgekeurd "onder de door de Vlaamse regering gestelde voorwaarden" (artikel 58, § 3, van het decreet).

Aan de centra mogen slechts toelagen worden toegekend indien de betrokken vereniging een boekhoudplan aanneemt "waarvan de regels door de Vlaamse regering worden vastgesteld" (artikel 60, 1°), zij een directeur heeft "erkend overeenkomstig de voorwaarden gesteld door de Vlaamse regering" (artikel 60, 2°) en zij een minimum aan cursussen organiseert "waarvan het aantal en de modaliteiten bepaald worden door de Vlaamse regering" (artikel 60, 3°).

.../...

Ook kunnen aan de erkende centra subsidies worden toegekend zoals, onder meer, een subsidie voor de huur, het verwerven, de nieuwbouw en het eigendomsonderhoud van gebouwen "overeenkomstig de regelen vastgelegd door de Vlaamse regering" (artikel 61, eerste lid, 5°) en een subsidie voor uitrusting "overeenkomstig de regelen vastgelegd door de Vlaamse regering" (artikel 61, eerste lid, 6°) ⁽¹⁾.

3. Uit de aan de Raad van State, afdeling wetgeving, toegezonden documenten valt af te leiden dat de ontworpen regeling in essentie beoogt te komen tot een schaalvergroting van de bestaande centra voor vorming van zelfstandigen en kleine en middelgrote ondernemingen en tot een grotere responsabilisering en professionalisering van het beheer van de centra. Het ontwerp werkt daartoe een aantal erkennings- en subsidiëeringscriteria uit. Die criteria dienen uiteraard een voldoende verband te vertonen met het voornoemde doel dat met het ontwerp wordt nagestreefd en mogen niet onevenredig zijn met dat doel, temeer daar de ontworpen regeling kan raken aan de uitoefening van de grondwettelijke vrijheid van vereniging en dat ze vrijheid in het gedrang kan worden gebracht door het stellen van dermate stringente voorwaarden dat ze een feitelijk beletsel kunnen vormen voor het tot stand komen of de werking van een vereniging.

Derhalve rijst de vraag of de subsidievoorwaarde die wordt vermeld in artikel 16, § 2, van het ontwerp, niet dermate stringenter is dat daarmee inderdaad afbreuk zou worden gedaan aan de grondwettelijke bepaling inzake de vrijheid van vereniging.

Artikel 16, § 2, van het ontwerp, heeft daarenboven tot gevolg dat enkel centra die tijdens het kalenderjaar 2000 het vereiste minimum aantal cursussen realiseerden of die ontstaan zijn door fusie van centra die tijdens dat kalenderjaar actief waren, voor subsidiëring

⁽¹⁾ In artikel 61, eerste lid, van het decreet worden nog andere subsidies vermeld, in welk verband wordt verwezen naar artikelen van hetzelfde decreet waarin eveneens een bevoegdheidsdelegatie ten aanzien van de regering is vervat. Zo kan bijvoorbeeld krachtens artikel 61, eerste lid, 2°, van het decreet een subsidie voor de ondernemersopleiding worden toegekend "overeenkomstig artikel 9". Naar luid van artikel 9, § 2, van het decreet wordt de betrokken vorming door het Vlaams Instituut voor het Zelfstandig Ondernemen "onder de door de Vlaamse regering bepaalde voorwaarden erkend en binnen de perken van de begrotingskredieten gesubsidieerd".

in aanmerking komen en dat toekomstige, nieuw op te richten centra definitief van subsidiëring worden uitgesloten, ook al zouden ze in de toekomst voldoen aan een gelijkaardige voorwaarde, als die vermeld in artikel 16, § 2, van het ontwerp voor het kalenderjaar 2000. Aldus wordt een verschil in behandeling tussen bestaande en nieuw op te richten centra gemaakt, dat niet te verenigen valt met het grondwettelijke beginsel inzake de gelijkheid en de niet-discriminatie op zich genomen, zowel als gelezen in samenhang met het grondwettelijke beginsel van de vrijheid van vereniging. Teneinde dat te verhelpen zou een aangepaste regeling voor nieuw op te richten centra moeten worden uitgewerkt.

Indien dat zou gebeuren en indien de regering van oordeel zou zijn dat met de betrokken subsidievoorwaarde geen afbreuk wordt gedaan aan de uitoefening van de vrijheid van vereniging, dan nog zou die voorwaarde, gelet op de draagwijdte ervan, niet in het om advies voorgelegde ontwerp van besluit kunnen worden gehandhaafd, ermee rekening houdend dat geen van de in dit advies aangehaalde decretale bepalingen de regering de daartoe noodzakelijke bevoegdheid delegeren.

Deze laatste vaststelling geldt ook voor het bepaalde in artikel 16, § 3, 1°, van het ontwerp, naar luid waarvan de organisatie van de cursussen onder meer dient te voldoen aan de voorwaarde dat die organisatie "alle sectoren van opleidingen in een KMO-beroep, zoals vastgelegd door het instituut, tot voorwerp (moet) hebben". Voor die bepaling vindt de regering derhalve evenmin een voldoende rechtsgrond in de aangehaalde artikelen van het decreet van 23 januari 1991.

4. De artikelen 17 tot 28 van het ontwerp bepalen de soorten van subsidies die aan de erkende centra kunnen worden toegekend en de wijze waarop deze worden berekend en verdeeld over de centra. Het aldus geconcipieerde systeem van subsidiëring wijkt op bepaalde punten af van artikel 61 van het decreet van 23 januari 1991, zowel wat de aard van sommige subsidies betreft, als wat de wijze van samenvoeging ervan betreft.

In zoverre ervan mag worden uitgegaan dat artikel 61 van het decreet niet uitsluit dat de regering in andere of bijkomende soorten van subsidies ten voordele van de

.../...

erkende centra mag voorzien dan die welke expliciet in de betrokken decretale bepaling worden vermeld ⁽²⁾, dan moet er uiteraard worden op toegezien dat de subsidies die wel uitdrukkelijk in artikel 61 van het decreet worden opgesomd, worden toegekend overeenkomstig de regels waarnaar in de laatstgenoemde bepaling wordt verwezen. Wat de samenvoeging van subsidies betreft, zal in geen geval afbreuk mogen worden gedaan aan artikel 61, tweede lid, van het decreet, waarin wordt bepaald dat "de bij (artikel 61, eerste lid), 1°, 2° en 3° (van het decreet) bedoelde subsidies ... in hun geheel en op jaarbasis (kunnen) worden toegekend op grond van een door het Instituut goed te keuren organisatieplan".

5. Het ontwerp bevat een groot aantal delegaties van reglementaire bevoegdheden aan het Vlaams Instituut voor het Zelfstandig Ondernemen, dat een zelfstandige openbare instelling is, of - meer specifiek - aan de raad van bestuur van dat Instituut. Dat is met name het geval in de artikelen 11, § 2, 16, § 3, 18, 20, 22, 24, §§ 3 en 4, 26, § 3, en 28.

De Raad van State, afdeling wetgeving, dient, wat de delegatie van reglementaire bevoegdheden aan zelfstandige openbare instellingen betreft, het voorbehoud in herinnering te brengen dat hij dienaangaande herhaaldelijk heeft gemaakt. Zoals immers reeds in menig advies is gesteld, moet het toewijzen van dergelijke bevoegdheden aan een openbare instelling worden vermeden. Ook al zijn voorbeelden in die zin in de wetgeving voorhanden, het toekennen van reglementaire bevoegdheid aan een zelfstandig overheidslichaam is niet in overeenstemming met de algemene principes van ons publiek recht, daar het raakt aan het beginsel van de eenheid van de verordenende macht. Die reglementaire bevoegdheid dient dan ook bij de Vlaamse regering te blijven.

⁽²⁾ De redactie van de inleidende zin van artikel 61, eerste lid, van het decreet van 23 januari 1991, wijst in die richting aangezien erin wordt geschreven dat aan de erkende centra "inzonderheid" de in het artikel opgesomde subsidies kunnen worden toegekend. Bij gebrek aan tegenindicaties in de parlementaire voorbereiding van het decreet, lijkt aan het woord "inzonderheid" de betekenis te moeten worden gehecht die zich vanuit taalkundig oogpunt opdringt en die refereert aan een niet-exhaustieve opsomming.

Daarenboven moet worden vastgesteld dat sommige van de in het ontwerp voorkomende bevoegdheidstoewijzingen neerkomen op een subdelegatie waarvan het geoorloofd karakter kan worden betwijfeld, aangezien subdelegaties in de regel enkel betrekking kunnen hebben op aangelegenheden van strikt bijkomstige aard.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Aanhef

1. Op het einde van het eerste lid van de aanhef schrijve men "..., inzonderheid op de artikelen 57 tot 61;".
2. De vermelding van adviezen in de aanhef van een besluit dient in chronologische volgorde te gebeuren. Het tweede en het derde lid van de aanhef van het ontwerp dienen derhalve van plaats te worden gewisseld.
3. Gelet op de meest recente wetgevingstechnische richtlijnen, vermeldde men in het lid van de aanhef waarin wordt verwezen naar het advies van de Raad van State, het nummer van dat advies en schrijve men "Gelet op het advies 32.087/1 van de Raad van State, ...;".

Artikel 1

In de omschrijving van het begrip "voortgezette vorming", in artikel 1, 12°, van het ontwerp, wordt weliswaar verwezen naar de artikelen 11 tot 13 van het decreet van 23 januari 1991, waarin de voortgezette vorming en omscholing worden geregeld, doch wordt slechts op partiële wijze de omschrijving van dat begrip, zoals die in het decreet voorkomt, overgenomen. Zo wordt in artikel 1, 12°, van het ontwerp enkel de omschrijving van

.../...

artikel 11, § 1, van het decreet overgenomen en wordt bijvoorbeeld geen melding gemaakt van de taalcursussen, bedoeld in artikel 11, § 2, c), van het decreet.

Indien het - ter wille van de leesbaarheid - wenselijk wordt geacht om in het ontwerp definities te hernemen die reeds in het decreet van 23 januari 1991 voorkomen, dienen die definities uiteraard volledig overeen te stemmen met de decretaal omschreven begrippen. Indien dat niet het geval is, wordt onzekerheid geschapen omtrent de draagwijdte van de te hanteren begrippen en omtrent de bevoegdheid van de regering, die - het spreekt voor zich - geen afbreuk kan doen aan decretale bepalingen.

Uit wat voorafgaat volgt dat de omschrijving die voorkomt in artikel 1, 12°, van het ontwerp, beter dient te worden afgestemd op die welke reeds in het decreet van 23 januari 1991 is opgenomen.

Artikel 2

Luidens artikel 2, § 5, van het ontwerp kan de Vlaamse regering maximaal vijf centra erkennen.

Deze bepaling dient te worden weggelaten omdat uit de artikelen 57 en volgende van het decreet van 23 januari 1991 weliswaar volgt dat de regering erkennings- en subsidievoorwaarden kan vaststellen, doch niet dat de decreetgever daarbij heeft beoogd aan de regering de bevoegdheid toe te kennen slechts een maximumaantal van erkende centra toe te laten.

Artikel 3

Het bepaalde in artikel 3, §§ 2 en 3, van het ontwerp, komt neer op een herhaling van wat reeds in artikel 58, § 3, van het decreet van 23 januari 1991 is vervat, en kan derhalve vervallen, temeer daar erdoor de leesbaarheid van het ontwerp niet in het gedrang zal worden gebracht.

Artikel 6

Artikel 6 van het ontwerp voegt niets toe aan wat reeds in artikel 59 van het decreet van 23 januari 1991 wordt bepaald en kan om die reden worden geschrapt. Acht men het nuttig om alsnog de in artikel 59 van het decreet vermelde verplichtingen in herinnering te brengen, dan kan worden volstaan met een loutere verwijzing naar de betrokken decretale bepaling, zonder deze daarbij volledig te hernemen. Wordt artikel 6 uit het ontwerp weggelaten, dan dienen uiteraard de interne verwijzingen die in het ontwerp voorkomen te worden aangepast (zie bijvoorbeeld artikel 7 van het ontwerp).

Artikel 7

Men formuleer de tweede zin van artikel 7 van het ontwerp als volgt :

"Het instituut bezorgt zijn advies aan de minister binnen een termijn van twee maanden nadat deze om het advies heeft verzocht".

Artikel 8

Op het einde van artikel 8, § 2, van het ontwerp moeten de woorden "..., bedoeld in artikel 16, § 2, 4°, van dit besluit" worden vervangen door de woorden "..., bedoeld in artikel 16, § 3, 4°, van dit besluit".

Artikel 9

1. In artikel 9, § 1, van het ontwerp, wordt het woord "aangeworven" beter vervangen door het woord "benoemd". Dat laatste woord wordt ook gebruikt in artikel 23 van de modelstatuten die als bijlage bij het ontwerp zijn gevoegd.

2. Luidens artikel 9, § 2, 1°, dient de directeur-afgevaardigd beheerder "onderdaan (te) zijn van één van de lidstaten van de Europese Unie".

Het is de Raad van State, afdeling wetgeving, niet duidelijk hoe het in die bepaling gemaakte onderscheid tussen Belgen en onderdanen van een lidstaat van de Europese Unie, enerzijds, en andere vreemdelingen, anderzijds, te verenigen valt met het beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie, bedoeld in de artikelen 10 en 11 van de Grondwet.

Er mag immers niet uit het oog worden verloren dat naar luid van artikel 191 van de Grondwet iedere vreemdeling die zich op het grondgebied van België bevindt, de bescherming verleend aan personen en goederen geniet, behoudens de bij de wet gestelde uitzonderingen. Uit die bepaling vloeit voort dat een verschil in behandeling waardoor een vreemdeling benadeeld wordt, enkel door de wet- of decreetgever kan worden ingesteld.

Daarenboven is het zo dat een verschillende behandeling van Belgen en bepaalde categorieën van vreemdelingen, die enkel gebaseerd is op de nationaliteit, zal kunnen worden getoetst aan internationaalrechtelijke bepalingen en dat het betrokken onderscheid ook vanuit dat oogpunt op een objectieve en redelijke verantwoording zal moeten berusten.

Uit wat voorafgaat volgt dat de voorwaarde, vermeld in artikel 9, § 2, 1°, van het ontwerp, niet door de regering kan worden opgelegd. De decreetgever zou wel in dergelijke voorwaarde kunnen voorzien, met dien verstande dat dan gewichtige en in redelijkheid verantwoorde motieven moeten bestaan die het daaruit voortvloeiende verschil in behandeling tussen Belgen en bepaalde categorieën van vreemdelingen kunnen verantwoorden.

Indien dergelijke verantwoording kan worden gegeven zou, rekening houdend met het Akkoord betreffende de Europese Economische Ruimte, in artikel 9, § 2, 1°, van het ontwerp, in ieder geval beter van "een onderdaan van een Staat die behoort tot de Europese Economische Ruimte" worden gewaagd, in plaats van "een onderdaan van één van de lidstaten van de Europese Unie".

.../...

Artikel 15

In artikel 15 van het ontwerp worden een aantal gevallen opgesomd waarin van rechtswege een eind wordt gesteld aan de erkenning als directeur-afgevaardigd beheerder. In sommige van die gevallen is niet duidelijk vanaf wanneer precies de erkenning zal vervallen, ermee rekening houdend dat in het ontwerp niet wordt bepaald op welke wijze zal worden vastgesteld dat niet meer aan de betrokken voorwaarden wordt voldaan. Dat is bijvoorbeeld het geval voor wat betreft de voorwaarde, bedoeld in artikel 9, § 2, 2°, van het ontwerp, waarnaar wordt verwezen in artikel 15, 2°.

Ter wille van de rechtszekerheid zou, waar nodig, in artikel 15 van het ontwerp moeten worden bepaald op welke wijze de vaststelling van het verval van de erkenning dient te gebeuren.

Artikel 16

1. Wat artikel 16, § 2, en § 3, 1°, van het ontwerp betreft, mag worden volstaan met een verwijzing naar opmerking 3 bij de bespreking van de strekking en de rechtsgrond van het ontwerp.

2. Luidens artikel 16, § 4, eerste lid, van het ontwerp zijn "de bepalingen van § 2 en § 3, 1°, ... niet van toepassing op het centrum dat zijn maatschappelijke zetel heeft in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad".

Het is niet duidelijk welke objectieve en in redelijkheid verantwoorde motieven kunnen billijken dat het centrum dat zijn maatschappelijke zetel heeft in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad wordt vrijgesteld van bepaalde voorwaarden waaraan de overige centra wel moeten voldoen. Indien dergelijke motieven effectief zouden ontbreken kan het aldus gemaakte onderscheid tussen het eerstgenoemde centrum en de overige centra niet verenigbaar worden geacht met het grondwettelijke beginsel van de gelijkheid en de niet-discriminatie.

Artikel 17

1. In artikel 17, § 2, van het ontwerp schrijve men "artikel 61, eerste lid, 3° en 6°, van het decreet" in plaats van "artikel 61, 3° en 6°, van het decreet".

In artikel 17, § 3, van het ontwerp schrijve men "artikel 61, eerste lid, 5°, van het decreet" in plaats van "artikel 61, 5°, van het decreet".

2. Het is niet duidelijk welke de precieze draagwijdte is van de zinsnede "overeenkomstig de volgorde, bedoeld in § 2, eerste lid", op het einde van artikel 17, § 4, eerste lid, van het ontwerp.

Naar het zeggen van de gemachtigde van de regering zou het de bedoeling zijn dat - ingeval er onvoldoende begrotingskredieten zijn om de centra alle subsidies toe te kennen - de centra in ieder geval een subsidie "leertijd" krijgen, dat vervolgens de subsidies "gecertificeerde opleiding" over de verschillende centra verhoudingsgewijze zouden worden verdeeld, en dat pas daarna hetzelfde zou gebeuren met de subsidies "niet-gecertificeerde opleiding".

Onverminderd de opmerking 4 bij de bespreking van de strekking en de rechtsgrond van het ontwerp, zou één en ander op een meer expliciete wijze tot uitdrukking moeten worden gebracht in de tekst van artikel 17, § 4, van het ontwerp.

Artikel 23

1. Luidens artikel 23, eerste lid, van het ontwerp kan het instituut jaarlijks aan de centra een subsidie projectfinanciering toekennen "binnen de perken van de werkingssubsidie, bedoeld in artikel 17, § 2, eerste lid".

Er kan aan worden getwijfeld of de beoogde "werkingssubsidie" refereert aan de werkingssubsidie van een bepaald centrum, dan wel aan de som van de werkingssubsidies van alle centra. De regering zal erover moeten oordelen of de tekst van het ontwerp op dat punt aan een verduidelijking toe is.

2. Op het einde van de inleidende zin van artikel 23, derde lid, van het ontwerp, schrijve men "... deelt het instituut aan de centra de volgende gegevens mee :".

Artikel 24

In artikel 24, §§ 3 en 4, van het ontwerp, schrijve men telkens "in artikel 61, eerste lid, 5°, van het decreet" in plaats van "in artikel 61, 5°, van het decreet".

Artikel 25

Rekening houdend met de door de gemachtigde van de regering verstrekte uitleg, vervange men in de eerste zin van artikel 25 van het ontwerp de woorden "een subsidie ontvangt" door de woorden "een subsidie ontvangen heeft".

Voorzover zulks met de bedoeling van de stellers van het ontwerp overeenstemt, worden in de tweede zin van artikel 25 van het ontwerp de woorden "..., die van kracht was voor de inwerkingtreding van dit besluit" beter vervangen door de woorden "..., die voor de inwerkingtreding van dit besluit werd toegekend".

Artikel 29

Artikel 29 van het ontwerp bepaalt wat volgt :

.../...

"Onverminderd de strafvervolgning waartoe ze aanleiding zou geven, brengt elke valse of onvolledige verklaring, afgelegd met de bedoeling om de berekening van het bedrag van de subsidies zoals bedoeld in dit besluit te beïnvloeden, voor de betrokkenen mee dat de onrechtmatige subsidies worden teruggevorderd".

Deze bepaling wijkt af van artikel 57, eerste lid, van de gecoördineerde wetten op de rijkscomptabiliteit, dat bepaalt dat de toelagetrekker tot onmiddellijke terugbetaling van de toelage gehouden is indien hij de voorwaarden niet naleeft waaronder de toelage verleend werd (1°), indien hij de toelage niet aanwendt voor de doeleinden waarvoor ze verleend werd (2°) en indien hij de controle, bedoeld in artikel 56 van de gecoördineerde wetten, verhindert (3°).

In dat verband moet worden opgemerkt dat, luidens artikel 50, § 2, derde lid, van de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de gemeenschappen en de gewesten, de federale wet de algemene bepalingen vaststelt op het stuk van de controle inzake het verlenen en het gebruik van subsidies. Krachtens artikel 71, § 1, van diezelfde bijzondere wet zijn, "tot de inwerkingtreding van de wet bedoeld in artikel 50, § 2, ... de vigerende bepalingen betreffende ... de controle op het verlenen en het gebruik van subsidies ... van overeenkomstige toepassing op de gemeenschappen en de gewesten".

Uit die bepalingen van de bijzondere financieringswet en uit de parlementaire voorbereiding ervan blijkt dat het de gemeenschappen en de gewesten niet toekomt inzake de controle op het verlenen en het gebruik van subsidies "algemene bepalingen" vast te stellen, zelfs niet door de bestaande algemene bepalingen te hernemen, maar dat ze alleen bevoegd zijn om "buiten dit wettelijk kader ... in deze materies specifieke regels te bepalen" ⁽³⁾.

De bevoegdheid om ter zake "specifieke regels" vast te stellen moet - volgens de verklaringen van de Minister van Financiën in de bevoegde Kamercommissie - in die zin worden begrepen dat "de gemeenschappen en gewesten die (door de federale wetgever vastgestelde) regels (eigenlijk) alleen maar strenger (kunnen) maken (en er) niet (kunnen van)

⁽³⁾ Zie memorie van toelichting bij het ontwerp dat de bijzondere wet van 16 januari 1989 is geworden (Gedr. St., Kamer, 1988-1989, nr. 635/1, 37).

afwijken" ⁽⁴⁾. Het vaststellen van dergelijke strengere regels inzake de controle op het verlenen en het gebruik van subsidies komt evenwel alleen de decreet- of ordonnantiegever toe, niet de regering ⁽⁵⁾.

Artikel 29 van het ontwerp vult artikel 57, eerste lid, van de gecoördineerde wetten aan en houdt aldus een strengere regeling in dan die bedoeld in de voornoemde gecoördineerde wetten. Dergelijke regeling kan enkel door de decreetgever worden vastgesteld, zodat het betrokken artikel uit het ontwerp moet worden gelicht.

Artikel 31

De zinsnede "bij de inwerkingtreding van dit besluit", op het einde van de inleidende zin van artikel 31 van het ontwerp, is overbodig en kan worden geschrapt.

Artikel 32

In artikel 32, § 3, van het ontwerp, dienen de woorden "de wijze van aanpak" te worden vervangen door een meer juridische, in een normatieve tekst passende zinsnede.

Artikel 36

Zoals artikel 36 van het ontwerp is geredigeerd, heeft het betrekking op de afrekening van de subsidies in 2002. Er wordt immers in gerefereerd aan "de afrekening van het budget van het jaar van de inwerkingtreding van dit besluit" en de ontworpen regeling treedt krachtens artikel 38 op 1 januari 2002 in werking.

⁽⁴⁾ Gedr. St., Kamer, 1988-1989, nr. 635/18, 543.

⁽⁵⁾ Zie b.v. ook het advies 24.073/8 van de afdeling wetgeving van 19 december 1995 over een voorontwerp van decreet "tot vaststelling van het statuut van de niet-professionele sportbeoefenaar" (Gedr. St., Vl.Parl., 1995-1996, nr. 342/1).

Naar het zeggen van de gemachtigde van de regering wordt evenwel de afrekening van de subsidies in 2001 bedoeld.

De redactie van artikel 36 van het ontwerp zal derhalve met die bedoeling moeten worden in overeenstemming gebracht.

Artikel 37

Op het einde van het eerste lid van artikel 37 van het ontwerp volstaat het te schrijven "... van het voornoemde besluit van de Vlaamse regering van 3 juni 1997".

Bijlage

1. Waar in de bijlage melding wordt gemaakt van het ontworpen besluit, dient telkens de datum ervan te worden aangegeven. Het volledige opschrift ervan moet enkel worden aangehaald in het artikel van de modelstatuten waarin voor het eerst naar dat besluit wordt verwezen, zijnde in artikel 2. In de volgende artikelen volstaat het dan te schrijven "het voornoemde besluit van de Vlaamse regering van ... (zonder vermelding van het opschrift)".

In de slotformule die op de modelstatuten volgt ("Gezien om te worden gevoegd bij ..."), dienen zowel de datum als het volledige opschrift van het betrokken besluit te worden vermeld.

2. In artikel 7, tweede lid, van de modelstatuten moet wellicht worden geschreven "De leden gaan geen enkele persoonlijke verplichting aan ..." in plaats van "De leden gaan geen enkele verplichting aan ...".

3. Wat artikel 8 van de modelstatuten betreft, is het de vraag of voldoende duidelijk is vanaf wanneer precies het lidmaatschap vervalt "wanneer het niet meer voldoet aan de voorwaarden waaronder het aanvaard werd".

4. In artikel 9 van de modelstatuten dient het opschrift van de wet van 27 juni 1921 te worden vermeld. In daaropvolgende artikelen volstaat het dan te schrijven "van de voornoemde wet van 27 juni 1921". In ieder geval moet worden vermeden de betrokken wet aan te halen met een onjuist opschrift, zoals in artikel 34 van de modelstatuten gebeurt of om die wet sporadisch te omschrijven als "de VZW-wet" (zie artikel 31 van de modelstatuten).

De kamer was samengesteld uit

de Heren	M. VAN DAMME,	kamervoorzitter,
	J. BAERT,	
	J. SMETS,	staatsraden,
	G. SCHRANS,	assessoren van de
	A. SPRUYT,	afdeling wetgeving,
Mevrouw	A. BECKERS,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door Mevr. R. THIELEMANS, auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld door de H. E. VANHERCK, referendaris.

DE GRIFFIER,

DE VOORZITTER,

A. BECKERS

M. VAN DAMME